

Maria Michałowska

Bibliografia zawartości

Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Biblioteka 4/54, 116-157

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bibliografia zawartości

Bibliografia ta obejmuje wszystkie teksty zamieszczone w "Krówce Poznańskiej", z wyjątkiem spisów rzeczy i drobnych sprostowań omyłek w druku. Zebrany materiał ułożono systematycznie, tworząc VII działów, w ramach których w miarę potrzeby, dla lepszego zorientowania się utworzono poddziały.

Pozycje w poszczególnych działach rzeczowych ułożone są w porządku chronologicznym, według kolejności ukazywania się w czasopiśmie. Opisy bibliograficzne sporządzone są według ogólnie przyjętych przepisów. Materiały związane bibliograficznie z danym artykułem, jak polemiki, uwagi wymieniono bezpośrednio po jego opisie. Pisownia tytułów została zmodernizowana, nazwiska osób zamieszczonych w bibliografii podano w oryginalnej pisowni ich ojczystego języka, z uwzględnieniem obok nich formy stosowanej w czasopiśmie. Uzupełnienia, np. brakująca w czasopiśmie paginacja, i objaśnienia własne podano w nawiasach kwadratowych []. Nawiasy w czasopiśmie okrągłe () podano jako ostre <>. Niektóre pozycje umieszczono, zależnie od ich treści, w kilku działach.

Bibliografia zawartości

I. Literatura

- a. Poezja
- b. Proza
- c. Opracowania

II. Językoznawstwo

III. Historia-Kultura-Etnografia

- a. Polska
- b. Inne kraje

IV. Nauka-Oświata

V. Filozofia

VI. Varia

VII. Informacje redakcyjne

- a. Informacje dotyczące wydawnictwa i prenumeraty
- b. Ogłoszenia wydawnicze i księgarskie.

I. LITERATURA

a. Poezja

1. Miniewski Józef: Pieśń do Boga przez ... 1821 T.1 s.17.
2. Horatius [Flaccus Quintus]: Divis orte bonis. Ks.IV.Oda IV. Przełożona z zastosowaniem w Puławach przez Ja[na] Pom[iana] Kruszyńskiego [przekład dowolny z treścią dostosowaną do spraw polskich] 1821 T.1 s.18-19.
3. Kropiński Ludwik: Ludgarda. Tragedia. Wyimek z tragedii... (Scena 6,7 aktu I, scena 5,6 aktu II). 1821 T.1 s.23-32.
4. [Żdzarski Augustyn] A.Z.: Patriota. 1821 T.1 s.32-34.
5. [Żdzarski Augustyn] A.Z.: Do A...B... 1821 T.1 s.34-35.

6. A.St.: Do wieśniaków. 1821 T.1 s.36-37.
7. Żądze ludzkie. 1821 T.1 s.37-39.
8. Śpiewka chłopca rybackiego. 1821 T.1 s.39.
9. Stary kawaler. Wielka opera jednoaktowa. [Satyra z Giuchoniemego w magnetyzmie]. 1821 T.1 s.54-57.
10. [Żdzarski Augustyn] A.Z.: Polityczna kara. 1821 T.1 s.57.
11. [Żdzarski Augustyn] A.Ż.: Fałsz. 1821 T.1 s.57.
12. [Żdzarski Augustyn] A.Ż.: Czarownice z Pfeffa. 1821 T.1 s.73.
13. Żdzarski A [ugustyn]: Duma. Nędzarz do słońca. 1821 T.1 s.140-142.
14. Żdzarski A [ugustyn]: Państwo zwierząt. Bajka według sceny Szylera z tragedii Fiesko. 1821 T.1 s.143-146.
15. Miniewski Józef: Pieśń moja. 1821 T.1 s.146-147.
16. Pfeffel [Konrad]: Bo to stosowne. 1821 T.1 s.149 [Fraszka].
17. Książnin [Franciszek Dionizy]: To nazbyt. 1821 T.1 s.150.
18. [Sokołowski S.] S.Sok: Obrona ciekawości (z francuskiego). 1821 T.1 s.151.
19. Raszewski Lambert: Babka i wnuczka. (Bajka). 1821 T.1 s.151-152.
20. Żdzarski A [ugustyn]: Kalkulacja. [Fraszka] 1821 T.1 s.152.
21. Oda lokajska do brzucha. 1821 T.1 s.168-169.

22. Godebski [Cyprian]: Wspomnienia legionów polskich. [fragment] 1821 T.1 s.170.
23. Godebski Cyprian: Wiersz do legiów polskich. 1821 T.1 s.201-221.
24. Korynna: Oda do męstwa, z greckiego... [tłum. Jan Popliński albo Antoni] P. 1821 T.1 s.221-222.
25. Łukaszewicz Józef: Bajki... Drzewo i tyczka. Wrona i kraski. 1821 T.1 s.222-223.
26. J.Z.: Nagrobek Iysemu. [Fraszka]. 1821 T.1 s.223.
27. Kurcewski Nepomucen: Oda do losu. 1821 T.2 s.68-70.
28. Kurcewski Nepomucen: Trąba i lutnia. (Bajka). 1821 T.2 s.71-72.
29. Zdźarski A [ugustyn]: Pielgrzym do Mekki. 1821 T.2 s.72-74.
30. [Racine Louis] Rasyn: Atalia. Wyimek z Atalii Rasyna przekładu J [ana] P [omiana] K [ruszyńskiego]. 1821 T.2 s.74-76.
31. Sokołowski S.: Kramarka miłostek. Powieść anakreontyczna z francuskiego przez... 1821 T.2 s.76.
32. Baranowicz Łazarz: [Fragmenty poezji]. 1821 T.2 s.100-105.
33. [Zdźarski Augustyn] A.Zdź.: Duma nad grobami. 1821 T.2 s.161-164.
34. Gellert [Christian Fürchtegott]: Jubiler. Powieść z... [tłum. Józef Łukaszewicz] Ł. 1821 T.2 s.165-168.
35. J.z.: Moja mitologia. 1821 T.2 s.168.
36. Ostatnia chwila głuchoniemego w magnetyzmie. 1821 T.2 s.279-280.

37. Zdżarski A[ugustyn]: Spokojność uczonego. Wiersz z r.1815. 1821 T.2 s.281-283.
38. [Horatius Flaccus Quintus] Horacjusz: Ks.I, Oda 23. Do Chloi. Z Horacjusza [tłum.Augustyn Zdżarski] A.Z. 1821 T.2 s.283-284.
39. K...: Sosna i małe drzewka. Bajka przez... 1821 T.2 s.284-285.
40. Kleist [Heinrich]: Pieśń nad grobem. <z...> Przekład wol[ny] K.Por.[awskiego] u[cznia] k[las]y 6 g[imnazjum] p[oznańskiego]. 1821 T.2 s.285-287.
41. Konopacki Szymon: Wiersz do Seweryna Bukara przy posłaniu miniatury Tadeusza Kościuszki. 1821 T.2 s.287-289.
42. J...z.: Do Piotra. 1821 T.2 s.289.
43. [Virgilius Publius Maro]: Eneidy księga druga przekładu Pawła Czajkowskiego. 1821 T.3 s.61-69, 157-165, 274-278; T.4 s.62-68.
44. [Schiller Friedrich] Szyler: Verryna <Verrina> do córki, kładąc swoją rękę na jej głowie, z tragedii Szylera Fiesko. [Tłum.] A[ugustyn] Zdżarski. 1821 T.3 s.69-70.
45. Pfeffel Konrad : Jez. <Bajka z Pfebla> [Tłum.] A[ugustyn] Zdżarski. 1821 T.3 s.70-71.
46. [Popliński Jan albo Antoni] P...: Anakreontyk. 1821 T.3 s.71.
47. [Zdżarski Augustyn] A.Z.: Sumienie. 1821 T.3 s.71.
48. Gellert [Christian Fürchtegott] Gelert: Barbarzyniec. Powieść z... [Tłum.] J.[ózef] Łukaszewicz. 1821 T.3 s.166-170.

49. Kurcewski Nep [omucen]: Pewność pijaka. 1821 T.3 s.170.
50. Kurcewski Nep [omucen]: Do Adama. 1821 T.3 s.170.
51. Kurcewski Nep [omucen]: Zoza i zółw (Bajka). 1821 T.3 s.278-279.
52. Kurcewski Nep [omucen]: Życ czy umierać? 1821 T.3 s.279-280.
53. [Zdzarski Augustyn] A.Z.: Uteśknienie. 1821 T.3 s.280.
54. [Zdzarski Augustyn] A.Z.: Anakreontyk do przyjaciół. 1821 T.3 s.281.
55. Przyczyna smutku. [Fraszka]. 1821 T.3 s.281.
56. F.J...z.: Na odjazd Laury. 1821 T.4 s.68-69.
57. Jaszowski Stanisław: Bajki; Stara pokrzywka i wróbel; Trześnia i ogrodnik; Czyż i jastrząb; Dwa osły. 1821 T.4 s.69-72.
58. Do prajjemnej M. Impromptu. 1821 T.4 s.73.
59. F.J.: Epigrama. 1821 T.4 s.73.
60. [Martialis Marcus Valerius] Marcjalis: Epigrama z Marcjalisa książ.5. Tłum. X.J[an] P[iotr] Zienkiewicz. 1821 T.4 s.73.
61. Godebski X[awery]: Wdzięczność. 1821 T.4 s.165-166.
62. F.J.: Alonzo. Ballada. 1821 T.4 s.166-169.
63. F.J.: Czyżyk i mysz. Bajka z niemieckiego. 1821 T.4 s.169-170.
64. Jaszowski Stanisław: Kapelusz i czapka. 1821 T.4 s.170-171.
65. F.J.: Rozmowa. 1821 T.4 s.171.
66. Początek Śpiochjady. (Głuchoniemy w magnetyzmie). 1821 T.4 s.188-190.

67. Flinta i zając. Bajka. <Z francuskiego>. 1821 T.4 s.279-280.
68. Guarini [Giovanni]: Do słowika. [tłum.] X [awery] Godebski. 1821 T.4 s.280.
69. Sannazaro [Jacopo]: Miłość zbiegła. Z Sannazariusza. [Tłum.] X [awery] Godebski. 1821 T.4 s.28.
70. Jaszowski S [tanisław]: Wieczór. 1821 T.4 s.281.
71. /Martialis Marcus Valerius/ Marcjalis: Na bezczelnego. <Epigrama z... Ks.XII.Ep.101.> [Tłum.] F.J. 1821 T.4 s.281.
72. Jaszowski S [tanisław]: Dudki. <Bajka.> 1822 T.5 s.76-77.
73. [Godebski Xawery] X.G.: Uciniek. 1822 T.5 s.77-78.
74. Krajewski Jan: Triumf poznański na radosną wiktoria króla J.M. po wzięciu Smoleńska, który się odprawował 3 dnia lipca 1611 roku. [z przedmową Józefa Łukaszewicza]. 1822 T.5 s.98-104.
75. Parny [Evariste Désiré Desforges]: Przeobrażenie Wenerzy. 1822 T.6 obraz I,II s.88-90; obraz III-V s.139-144; obraz VII-X s.252-257.
76. J: Miłość. Do J...S...w Krakowie bawiącej. 1822 T.6 s.90-91.
77. Jaszowski Stanisław: Rolnictwo. <przez...> 1822 T.6 s.144-147.
78. Corneille [Pierre] Kornel Piotr: Śmierć Pompejusza. Tragedia Piotra Kornela <Corneille> ułamek z przekładu. [Tłum.] Ant [oni] Krzy [żanowski]. 1822 T.6 s.148-149.

79. Hamilton [Antony]: Chloe i motyl [Tłum.] Józef Łukaszewicz. 1822 T.6 s.149-151.
80. Sokołowski S.: Żółw i orzeł. <Bajka...> 1822 T.6 s.151-152.
81. Henryk IV Książę Wrocławski: Sąd w sprawie miłości. 1822 T.6 s.259-262.
82. Łukaszewicz Józef: Do głupstwa. 1822 T.6 s.262-264.
83. Goethe [Johann Wolfgang]: Bóg. <z niem.... wolno tłóm. p.P.> [Antoni Popliński albo Jan]. 1822 T.7 s.38-39.
84. Kurcewski Nep [mucen]: Duma. Starzec do dębu. Przez... 1822 T.7 s.39-43.
85. [Horatius Flaccus Quintus] Horacjusz: Do Munacjusza Planka konsula byłego <Z Horacjusza oda 7 księgi I.> [Tłum.] A [ugustyn] Żdżarski. 1822 T.7 s.44-45.
86. [Krasicki Ignacy] X.B.W.: Do bogatego. 1822 T.7 s.45-47.
87. Godebski Xawery: Pojednanie. 1822 T.7 s.47-48.
88. Łukaszewicz Józef: Do Temiry. 1822 T.7 s.49.
89. [Popliński Jan] J.P.: O ówiku. 1822 T.7 s.50-51.
90. Jaszowski St [anislaw]: Bajki. Pies kulawy i osielek. 1822 T.7 s.51-52.
91. Osieł i słowik. 1822 T.7 s.53.
92. Łukaszewicz J [ózef]: Chłop i cień. 1822 T.7 s.53.
93. Godebski Xawery: Anakreontyk. 1822 T.7 s.171-172.
94. Łukaszewicz Józef: Sowa. Bajka 1822 T.7 s.172.
95. Owen [John]: Epigrama [Tłum.] F.J. 1822 T.7 s.172.

b. Proza.

96. Głuchoniemy w magnetyzmie. [Satyra anonimowego "Pana Hilariusza" w formie anegdot, wierszy, dygresji oraz listów]. 1821 T.1 s.40-57. - List I,II, Doświadczenie przyjaźni 1821 T.1 s.153-168.- Doświadczenie przyjaźni 1821 T.1 s.245-258.- Polityka-Korespondent moralny 1821 T.2 s.33-47.- Literatura-Encyklopedia 1821 T.2 s.150-159,- 1821 T.2 s.270-281.- T.3 s.50-60.- Głupstwo i mądrość 1821 T.3 s.140-156.- Przypadki sobolego kołnierza 1821 T.4 s.49-62.- Co kto lubi - I. Chemia -II. Korespondent moralny -III. Poezja -IV. Doniesienie księgarskie 1821 T.4 s.182-191.- Korespondent moralny 1821 T.5 s.189-191.
97. J.: Marzenia. Powieść. 1821 T.1 s.58-73, 128-140.
98. Nocy rzymskie nad grobami Scypionów. <Z Włoskiego.> [Tłum. Amilkar Kosiński] 1821 T.1 s.224-231; T.2 s.193-206.
99. Sąsiedzkie dzieci. [Opowiadanie] 1821 T.2 s.139-150, 240-251.
100. [Aelianus Claudius] Elian: Anekdoty. <Z greckiego...> [Tłum.] J [an] P [opliński]. 1821 T.3 s.74-75.
101. Hilary: Historia. [Opowiadanie]. 1821 T.4 s.254-258.
102. F.J.: Selena. <Powieść włoska przez...> 1821 T.4 s.41-48.
103. Powieść wschodnia. 1821 T.4 s.282-283.
104. Nieroztropność i szczęście. [Powieść]. 1822 T.5 s.39-56, 132-154, 248-259; T.6 s.37-60.

105. Dera. Powieść moralna. 1822 T.6 s.223-252.

c. Opracowania

106. Literatura dramatyczna polska. [Krótkie uwagi na temat literatury dramatycznej, "Barbary Radziwiłłówny" Felińskiego oraz "Ludgardy" Ludwika Kropińskiego, zob. nr 3]. 1821 T.1 s.20-22.

107. Zdżarski A [ugustyn]: Porównanie niektórych tragedii Alfiergo, Szylera i Woltera. 1821 T.2 s.11-33, 118-139, 206-219.- Porównanie Oresta Alfiergo z Elektrą Woltera. 1822 T.5 s.13-29, 105-118, 220-235; T.6 s.3-20.

108. O Łazarzu Baranowiczu Arcybiskupie Ruskim Nieuniackim, [Krótkie omówienie dwóch jego utworów z przytoczeniem fragmentów poezji, zob. nr 21]. 1821 T.2 s.97-105.

109. [Królikowski Józef Franciszek] J.F.K.: Rozprawa w której się okazuje, że nie każda romantyczność przeciwna jest klasyczności, że owszem, ażeby literatura była narodową i celowi odpowiadającą, romantyczności wyrzec się nie powinna. 1821 T.3 s.81-101.

110. Rozmaitości naukowe. Odkrycie. [Znalezienie rękopisu Iliady z IV w. w Bibliotece Ambrozjańskiej w Mediolanie]. 1821 T.4 s.92-93.

111. Parny [Évariste Désiré Desforges]: Przeobrażenia Weneri. Wstęp. [Krótkie omówienie twórczości Parnego jako wstęp do drukowanych w "Krówce" "Przeobrażeń Weneri", zob. nr 75]. 1822 T.6 s.87-88.

112. Pieśni Henryka IV Księcia Wrocławskiego. [Krótkie uwa-

gi dotyczące poezji rycerskiej i pieśni księcia Henryka, zob. nr 81]. 1822 T.6 s.257-259.

113. O bezimiennych recenzjach, jako o niesforności nasz wiek hańbiącej. [Autor artykułu występuje przeciw anonimowym recenzjom, domagając się ujawniania nazwisk recenzentów]. 1822 T.7 s.82-85.

II. JĘZYKOZNAWSTWO

114. [Królikowski Józef Franciszek]: Wstęp. O głównym tego pisma dążeniu. [O zepsuciu języka polskiego w Wielkopolsce, germanizmach i konieczności zatroszczenia się o czystość języka ojczystego]. 1821 T.1 s.V-XVI.
115. Głuchoniemy w magnetyzmie. List I. [Sprawa pisowni rzeczowników w 4. przypadku, ujęta w sposób humorystyczny]. 1821 T.1 s.153-157. [Zob. nr 95].
116. Bandtkie J[erzy] S[amuel]: Wiadomości o języku polskim w Szląsku i o polskich Szlązakach. 1821 T.1 s.231-244, T.2 s.48-68.
117. Domysły o pochodzeniu wyrazów. [admiral, kapitan, peruka]. 1821 T.4 s.86-88.
118. Kaulfuss J[an] S[amuel]: Dlaczego młodzież polska języka greckiego szczególnie uczyć się powinna? Mowa miana przy zakończeniu popisu publicznego dnia 23 września 1820. 1821 T.4 s.218-232.
119. [Trojański Kajetan] K.Tr.: O udoskonaleniu pod względem gramatycznym języka polskiego; **rzecz** czytana przy

rozpoczęciu nowego biegu nauk szkolnych w Król.Gimnazjum Poznańskim d.3 Października 1821. 1821 T.4 s.233-249.

120. Czy język polski dogodny jest filozofii? [Dowodzenie, w oparciu o "Uwagi filozoficzne nad mową polską" ks. Wyszomirskiego, że bogactwo języka polskiego pozwala bardziej niż język niemiecki zajmować się filozofią]. 1822 T.5 s.29-38.
121. [Trojański Kajetan] K.T.: Wyjątek z pisma: Uwagi nad składem polskiego wiersza i o potrzebie nadania mu rytmicznego kształtu; rzecz czytana na posiedzeniu przez... 1822 T.5 s.236-247; T.6 21-37.
122. [Królikowski Józef Franciszek] J.F.K.: Wątpliwości względem zasad języka i pisowni polskiej. 1822 T.6 s.110-139.
123. Synonimy. (Rzędność, oszczędność, skrętność, gospodarność czyli ekonomika, nadzieja, otucha, spodziewanie się, wygląkanie). 1822 T.6 s.286-288.

III. HISTORIA-KULTURA-ETNOGRAFIA

a. Polska

124. Kosiński [Amilkar]: Do W.Redaktora Mrówki Poznańskiej. [Zapowiedź przesłania uwag o legionach polskich w celu sprostowania omyłek popełnionych na ten temat w artykule drukowanym w "Wandzie"]. Podziękowanie redakcji "Mrówki" za zapowiedziany artykuł. 1821 T.1 s.74.-
Uwagi nad pismem w Tygodniku Polskim "Wanda" umieszczo-

- nym pod napisem: Wspomnienia Legionów Polskich. 1821 T.1 s.170-181, 284-298.
125. Syreniusza rzeczy, z akt miejskich krak[owskich] str. 829 r.1611. [Wykaz oszacowanej garderoby po zmarłym autorze sławnego zielnika]. 1821 T.2 s.78-81.
126. [Kassysz Jan Wilhelm] I.K...: Zabytki starożytności w okolicy Poznania. [O wykopaliskach prehistorycznych w Golęcynie i Lisówkach pod Poznaniem]. 1821 T.2 s.81-88.
127. [Arciszewski] Arciszowski Krzysztof: List JMci Pana... do Króla JEMści z Amsterodamu pisany d.1 Spbris 1637. (z rękopisu znajdującego się w Opactwie Kanoników Regularnych w Trzemesznie). 1821 T.2 s.105-117.
128. O bitwie byczyńskiej. Źródła. (Prawdziwy i dokładny opis całej sprawy i bitwy pod Byczyną w Szląsku r.1588 d.24 stycznia zaczętej między Wielkim Kancierzem Korony Polskiej i Królem Maxymilianem). 1821 T.2 s.169-183, 230-239.
129. Starożytności krajowe. [Opis przedmiotów znalezionych w r.1818 przy kopaniu studzien w Mącznikach pod Środą]. 1821 T.2 s.186-187. [Ilustracja s.193].
130. Wypis z szląskich pism prowincjonalnych (Schlesische Provinzialblätter 1815. Zehntes Stück). Październik strona 359-360. [W związku z notatką zamieszczoną w piśmie śląskim, jakoby w W.Ks.Poznańskim pospólstwo wierzyło w istnienie wilkołaków, autor broni Wielkopolski przed zarzutem ciemnoty, rozważając sprawę zabobonów w innych krajach]. 1821 T.2 s.188-192.

131. Oddawanie Panny Jadwigi Łuszkowskiej Jego Mści Panu Wypyskiemu Chorążemu Nurskiemu za żonę, przez Jmści Pana Fredra Podkumorzego Przemyskiego w Warszawie Roku 1637. (z rękopisu znajdującego się w księgozbiórce opactwa Kanoników Regularnych w Trzemesznie). 1821 T.2 s.251-257.
132. Mowa pewnego posła do Jana Kazimierza składającego koronę polską na sejmie w Warszawie 1668 roku. (Przedruk z "Pamiętnika Warszawskiego" r.1817 nr 11.). 1821 T.2 s.290-300.
133. Rozprawa Jaśnie Wielmożnego Jego Mści P.Stanisława z Koniecpola Koniecpolskiego, Wojewody Sandomirskiego, Hetmana Koronnego etc. z wojskiem księcia Sudermańskiego Gustawa pod Amerstynem- W roku Pańskim 1627 dnia 17 kwietnia (z rękopisu.) 1821 T.3 s.193-211.
134. Jadam i Jewa. Obiad, śniadanie i wieczerza. [Rozważania w tonie humorystycznym na temat historii i obfitości posiłków, szczególnie na dworach polskich]. 1821 T.3 s.255-274.
135. Instytucja Jakuba Sobieskiego, Wojewody Ruskiego, dana synom jadącym do Paryża. 1821 T.4 s.3-20.
136. Wyprawa wiedeńska Jana III. [Przedruk z "Pszczółki Krakowskiej"]. 1821 T.4 s.97-130, 193-217.
137. [Łukaszewicz Józef] J.Ł.: Uroczystość polska w Rzymie. [Wstęp do opisu uroczystości]. 1822 T.5 s.3-4.- (Radziejowski Andrzej Walkowicz): Relacja triumfu rzymskiego, z narodzenia Najjaśniejszego Królewica Zygmun-

ta Kazimierza syna Najjaśniejszego i niezwyciężonego Władysława IV. Polskiego etc. Króla, 18 d. czerwca roku 1640 odpraw[ion]ego przez Jego Mości X. Piotra Ciwiewskiego Scholastyka Poznańskiego, Sekretarza J.K.M. 1821 T.5 s.5-12.

138. [Łukaszewicz Józef] J.L.: Tryumf Poznański. [Przedmowa do wiersza Jana Krajewskiego opisującego uroczystości w Poznaniu z okazji zdobycia Smoleńska w 1611 r. [zob. nr 74]. 1822 T.5 s.97-98.
139. Sławny wyjazd do Rzymu Jaśnie Wielmożnego Pana JE^o M.P. Jerzego Ossolińskiego Wielkiego Posła Polskiego. Z włoskiego na polskie przetłumaczony de data 3. Decemb. 1633. 1822 T.6 s.101-109.
140. Sprawa z czarownicami. [Wyciągi z akt sądowych Lwówka dotyczących procesów o czary. Zapowiedziane dokończenie artykułu nie ukazało się z powodu upadku "Mrówki"]. 1822 T.7 s.140-161.

b. Inne kraje.

141. [Richter Johannes Paul]: Na czym się zasadzała szczególniejsza oświata Greków? [Tłum. Antoni Popliński]. 1821 T.1 s.97-117.
142. [Sallustius Crispus Caius] Salustiusz: Podziękowanie Mariusza ludowi rzymskiemu za wybór na dowództwo w Afryce i prowadzenie wojny przeciw Jugurcie. [Tłum. Amilkar Kosiński]. 1821 T.2 s.3-11.
143. [Thucydides] Tucydides: Opis historyczny powietrza

- czyli zarazy morowej w Atenach. [Tłum.] P [opliński Jan]. 1821 T.2 s.88-95.
144. Bandtkie Jerzy Samuel: Edda. [Omówienie księgi religii dawnych mieszkańców Skandynawii, wraz z porównaniem mitologii skandynawskiej i słowiańskiej]. 1821 T.3 s.3-15.
145. Niektóre rysy życia Alego Baszy z Janiny. [Opowiadanie o walkach, obłudzie i okrucieństwie Alego Baszy w Grecji w r.1792]. 1821 T.3 s.16-24.
146. Rysy charakterystyczne rozmaitych ludów ziemi. <Zebrane z najnowszych podań podróżnych.> 1821 T.3 s.37-50, 130-140, 241-255; T.4 s.158-165.
147. Obrządki weselne w mieście Fours. [Opis panujących tradycji weselnych wśród tamtejszych mieszkańców]. 1821 T.3 s.72-74.
148. Oświata u Turków. <Z niemieckiego>. [Omówienie stosunków politycznych, gospodarczych, wojskowych, religijnych itp. w Turcji]. 1821 T.3 s.124-130, 212-220.
149. O wymowie Williama Pitt podług nowo wyszłego Life of Mr. Pitt by the Bishop of Winchester tudzież sir N. Wrazall's Memoire of his own time. [O przemówieniu w parlamencie w r.1781, ogłoszonym przez Pitta z dużym talentem]. 1821 T.3 s.220-225.
150. [Plutarchus] Plutarch: Z życia Mariusza, wielkiego wojownika rzymskiego. [Tłum. z języka francuskiego]. (Les vies des hommes illustres). 1821 T.3 s.225-233.
151. Wyprawa Karola VIII. króla francuskiego r.1494 i 1495.

- [Opis wyprawy przeciw Królestwu Neapolitańskiemu].
1821 T.4 s.20-41.
152. Nekrolog Napoleona Bonapartego. [Życiorys Napoleona].
1821 T.4 s.88-92.
153. Wyspa świętej Heleny. [Krótka bibliografia dotycząca wyspy św. Heleny wraz z wykazem innych miejscowości o tej nazwie]. 1822 T.5 s.56-76.- Opisanie wyspy świętej Heleny przed przybyciem na nią Napoleona Buonapartego. 1822 T.5 s.59-76, 118-132.
154. Oświata, zwyczaje i obyczaje Greków. Rzecz wyjęta z niemieckiego. 1822 T.5 s.78-82.
155. Villoteau [Guillaume André]: Jak różne było od naszego mniemanie starożytnych o muzyce. Wyimek. 1822 T.5 s.82-87.
156. Larue [Isidore Etienne Chevalier de]: Nowe wyjaśnienia historii osiemnastego Fructidora, rzecz skrócona z francuskiego Pana... [Tytuł oryginalny]: Histoire du 18 Fructidor ou mémoires contenant la vérité sur les divers événements qui se rattachent à cette conjuration. Paris 1821. 1822 T.5 s.155-173, 259-286; T.6 s.78-87, 152-168; T.7 s.18-33.
157. [Hume David] Jume: Dzieje angielskie. Przekład na język ojczysty. Wojciech Adamski z angielskiego. [Tłumacz zamierzał umieścić cały rozdział XXVII dzieła "History of Great Britain" (1754-63), ciąg dalszy jednak nie ukazał się z powodu upadku "Mrówki"] 1822 T.7 s.54-81.

IV. NAUKA - OŚWIATA

158. Garve [Christian]: Pochwała nauk i umiejętności.
 <Podług Garwego i innych.> 1821 T.1 s.1-16, 118-128.
159. Bernhardi [August Ferdinand]: O ważności i sposobie uczenia ojczystego języka w wyższych klasach gimnazjalnych i szkołach głównych. <Z niemieckiego...> [Tłum.] K[ajetan] T[rojański]. 1821 T.2 s.219-229; T.3 s.25-36.
160. [Stoephasius Johann Christoph] Stefazjusz: O ćwiczeniach rozumowych w szkołach. [tłum. z niemieckiego]. 1821 T.4 s.130-140.
161. Kassysz Jan [Wilhelm]: Mowa na pamiątkę ś.p. Stanisława Hrabiego Potockiego, S.W.P.S. i Ministra Oświecenia Publicznego, miana przy zakończeniu popisu publicznego szkół Poznańskich, dn.27 września r.1821. 1821 T.4 s.145-158.
162. [Trojański Kajetan] T.: Słówko na obronę Bandtkiego /Obrona przed atakiem zamieszczonym w "Pszczółce Krawkowskiej" przeciw Bandtkiemu, wyrażenia uznania dla jego pracy i zasług/. 1821 T.4 s.249-254.
163. Wiadomość naukowa. [dotyczy informacji astronoma Albersa o trzech kometach]. 1821 T.4 s.283-284.
164. Włodek I[gnacy]: Myśli o naukach prawdziwych, o prostej do nich drodze, o potrzebie umienia dobrze mówić ojczystym językiem, tudzież o nieukach, których społeczeństwo bierze za ludzi uczonych. Rzecz dawna z dzieła... 1822 T.7 s.122-140.

165. Ossoliński Józef Maksymilian: Wiadomość historyczno-krytyczna do dziejów literatury polskiej... T.III. cz.II s.294. Uwagi dotyczące się zasług J.S.Bandtkiego, profesora i bibliotekarza w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. (Rzecz nadesłana) . [Obrona Bandtkiego wobec napaści na niego, opublikowanej w "Pszczółce Krakowskiej"]. 1822 T.7 s.173- 208.

V. FILOZOFIA

166. Zdania moralne. [Krótkie rozważania o przyjaźni]. 1821 T.1 s.96.
167. Rozmaitość. [Sentencje moralne]. 1821 T.1 s.298.
168. [Richter Johannes Paul] Jean Paul [pseud.]: Myśli wyjęte z... [Tłum. Jan albo Antoni Popliński]. P... 1821 T.2 s.183-186.
169. Myśli, przypowieści i zdania moralne. 1821 T.3 s.75-76, 282-284; T.4 s.284-285; T.6 s.193-194.
170. Co znaczy postępować z wiekiem? (Z niemieckiego) [O postępowaniu z duchem czasu na tle dziejów ludzkości]. 1821 T.3 s.101-111.
171. Niewdzięczność - wdzięczność. [Krótkie omówienie niewdzięczności jako występku i wdzięczności jako cnoty]. 1821 T.4 s.74-76.
172. Rozmowa Diogenesa z przechodzącym. [W formie krótkich pytań i groteskowych odpowiedzi]. 1821 T.4 s.191.
173. [Stoephasius Johann Christoph] S.: Wskazówki. [Uwagi o korzystnym wpływie starożytnej poezji na moralność człowieka]. 1821 T.4 s.274-278.

174. O zbytku. [O zgubnym wpływie zbytku na człowieka].
1822 T.5 s.89-93.
175. Fontenelle Bernard: O szczęściu. Tłumaczenie z...
przez X.J[ana] Gorczyczewskiego... 1822 T.5 s.193-220.
176. J.A.M.: O miłości. Do F.S. [O istocie i rodzajach mi-
łości]. 1822 T.6 s.61-78.
177. Buffon [Georges Louis Leclerc]: O starości i śmierci.
Tłómaczenie z... przez X.J.[ana] Gorczyczewskiego...
1822 T.6 s.195-223.
178. Cnota czyni człowieka szczęśliwym. 1822 T.7 s.3-14.
179. O zasadzie honoru. 1822 T.7 s.15-18.
180. Jankowski Józef Em[anueł]: Krótki rys logiki wraz z
jej historią. Kraków 1822. [Rec.] A.S.: Uwagi... 1822
T.7 s.86-93.
181. O stosunkach towarzyskich z wyobrażenia wolności wy-
pływających. 1822 T.7 s.97-121.

VI. VARIA

182. Wolicki Tomasz. Nauka dla włościan. Poznań 1820.
[Rec.] K [ajetan] T [rojański]. 1821 T.1 s.75-94, 181-
200.
183. Pochwała kotów. [Krótkie omówienie zalet kotów i ich
pożyteczności]. 1821 T.1 s.95-96.
184. J.Z.: O potwarzy szlachty polskiej [oraz] Wypisy (z
Gazety Halskiej). [Obrażliwe uwagi o szlachcie i zie-
miaństwie polskim w W.Ks.Poznańskim]. 1821 T.1 s.258-
263.- Morawski Adam: Odpowiedź objaśniająca (uwagi

- potwornie bezimiennego w Gazecie Halskiej "Der Land und Hauswirth" Nr 11 w r.b. umieszczone, szczególnie szlachty i dziedzictwa polskiego w W.Księstwie Poznańskim się tycząca.) [Obrona szlachty i duchowieństwa wielkopolskiego]. 1821 T.1 s.264-283.
185. Dzwon. <Z francuskiego>. [O zaletach i roli dzwonu. Tłum. Amilkar Kosiński]. 1821 T.2 s.77-78.
186. Szarada [wierszowana]. 1821 T.2 s.160, 281.
187. [Bandtkie Jerzy Samuel] B.: O wynalazku farbierskim [Jana Chrystiana] Foerstera obywatela w Lesznie i krótki rys życia jego. 1821 T.2 s.258-270.
188. Chłapowski [Dezydery]: Pszczelnik. Opis różnych rodzajów pszczół we wszystkich krajach, tudzież rozmaite myśli o ich rozmnożeniu, utrzymaniu i wielkim z nich użytku. 1821 T.3 s.111-123, 234-241.
189. Maciejewski W[acław] A[leksander]: De vita et constitutionibus C.Q.Mesii Traiani Decii scripsit... Göttingae 1818. [Rec.] Uwagi z powodu pisma... 1821 T.3 s.171-192.- Maciejewski W.A.: Odpowiedź na uwagi z powodu pisma: De vita et constitutionibus C.Q.Mesii Traiani Decii... w Mrówce Pozn. Nr VIII str.171 umieszczone. 1821 T.4 s.77-85.- Uwagi nad odpowiedzią rozprawy: De vita et constitutionibus... 1821 T.4 s.172-181.
190. O początkach wyrażenia <legitimitas> prawość. [Interpretacja słowa prawość w oparciu o przykłady z listu Talleyranda i panowania Grecji nad Turcją]. 1821 T.4 s.140-144.

191. Nawrócenie kawalera Stafford. [na katolicyzm]. 1822 T.5 s.87-88.
192. Rozprawa o rozmnażaniu różnych gatunków chmielu, o zakładaniu chmielników i ich wydoskonaleniu, o wyborze ziemi, zachowaniu chmielu i użyciu go do piwa. <Z angielskiego przetłumaczona.> [Tłum. Dezydery Chłapowski]. 1822 T.5 s.177-188, T.6 s.188-193, 264-286.
193. Onymus Joseph: Rzut oka na cudowne uzdrowienie, jakie Xiążę Alexander Hohenlohe od dnia 20. czerwca 1821 w Würzburgu uskutečnił. Przez... Würzburg 1821 podług trzeciego wydania z niem. przełożony w Warszawie 1822. [Rec.] Myśli o piśmie. 1822 T.6 s.92-100.- Redaktor: Pismo do redaktora i odpowiedź na nie. [Anonimowy list atakujący recenzenta i redaktora za recenzję książki dr. Onymusa, obrona redaktora]. 1822 T.6 s.168-187.
194. Olbrzymi kamień ludzki. [Opis kamienia nerkowego pochodzącego od mieszkańca Poznania z 1815 r., znajdującego się w zbiorach dr. Fretera w Poznaniu. Na końcu numeru dołączona litografia z rysunkiem kamienia]. 1822 T.7 s.162-171.

VII. INFORMACJE REDAKCYJNE

a. Informacje dotyczące wydawnictwa i prenumeraty

195. Munk J[uliusz] S[amuel]: Oświadczenie wydawcy. [dotyczące decyzji wydawania polskiego periodyku w Poznaniu]. 1821 T.1 s. [III].

196. Oświadczenie wydawcy! [podziękowanie ośmiu wymienionym z nazwiska obywatelom W.Ks.Poznańskiego za ofiarowanie pomocy finansowej na koszty wydawania "Mrówki"]. 1821 T.1 s.96/a/.- [Podziękowanie Antoniemu Radziwiłłowowi za przesłanie 600 złp] 1821 T.3 s. [192b].
197. [Notatka o umieszczeniu listy prenumeratorów w następnym numerze]. 1821 T.1 s.97[a].- Spis... prenumeratorów. 1821 T.1 s. [200a,b,c].- Dalszy spis prenumeratorów. 1821 T.2 s. [191a,b].- Ogólny spis prenumeratorów na Mrówkę Poznańską w roku 1821. 1821 T.4 s. [I-V].- Dodatek do spisu prenumeratorów. 1821 T.4 s.286.- Doniesienie o Mrówce Poznańskiej. Zapowiedź spisu prenumeratorów . 1822 T.5 s.96.- [Apel o szybkie nadesłanie wydawcy nazwisk prenumeratorów]. 1822 T.5 s.286.
198. [Zawiadomienie, że "Mrówka" wychodzić będzie co 20 dni]. 1821 T.1 s. [200d].
199. Oświadczenie redakcji względem 3-go oddziału Mrówki. [Wyjaśnienie powodu, dla którego umieszczono w "Mrówce" wiersz do Legionów Polskich C.Godebskiego]. 1821 T.1 s.299-300.
200. [Apel o ponowienie prenumeraty na drugie półrocze]. 1821 T.2 s.192.- Doniesienie o Mrówce Poznańskiej. [prośba o dalszą prenumeratę]. 1821 T.4 s.192.
201. Oświadczenie redakcji. [Rozwiązanie kryptonimów niektórych autorów piszących w "Mrówce"]. 1821 T.3 s.77-80.

202. Oświadczenie redakcji. [Prośba o dostarczanie "Mrówce" materiałów do druku]. 1821 T.3 s.285-286.- Do uczonych redaktorów i miłośników literatury ojczystej. [Ponowny apel]. 1821 T.4 s.94.
203. [Rozliczenie z kosztów wydawnictwa]. 1821 T.4 s.[V, VI,1], 286.
204. Pan Wojciech od Poznania. Nawiedziny na piśmie. Rozmowa w jednej osobie. Krytyczne uwagi dotyczące zawartości "Mrówki". 1821 T.4 s.258-274.
205. Doniesienie redakcji. [Odpowiedzi autorom], Doniesienie o "Mrówce Poznańskiej". [Zapowiedź wydawania "Mrówki" z końcem każdego miesiąca.] 1822 T.5 s.96.
206. Do autora uwag nad tłómaczeniem dziennika urzędowego departamentu poznańskiego. [Odmowa J.F.Królikowskiego zamieszczenia w "Mrówce" uwag dotyczących błędów językowych w Poznańskim Dzienniku Urzędowym]. 1822 T.5 s.174-176.- Oświadczenie redakcji. [Odmowa zamieszczenia w "Mrówce" przesłanych wierszy oraz pisma Pana Wojciecha od Poznania]. 1822 T.5 s.192.
207. Murk J[ulius] A[dolf]: [Inc.] Wydawca "Mrówki Poznańskiej" Prośba o pomoc finansową . 1822 T.6 s. [100a,b].
208. Oświadczenie redakcji. [Wiadomość o zaprzestaniu wydawania "Mrówki"]. 1822 T.6 s.288.
209. Redakcja. [Apel J.Fr.Królikowskiego do społeczeństwa o poparcie "Mrówki"]. 1822 T.7 s.93-96.

b. Ogłoszenia wydawnicze i księgarskie

210. Do sprzedania. [Wykaz oferowanych dzieł.] 1821 T.2 s.96.
211. Doniesienie literackie. [Notatka o mającym się ukazać Pamiętniku Galicyjskim we Lwowie]. 1821 T.2 s.300.- [Zapowiedź Nowego Pamiętnika Warszawskiego od 1 stycznia 1822; wiadomość o możliwości wypożyczania nut w składzie Simona w Poznaniu]. 1821 T.4 s.93.
212. Doniesienia księgarskie. Livres francais nouvellement arrivés chez J.A.Munk libraire à Posen. [Zestawienie dzieł]. 1821 T.4 s.95-96.- Nowe dzieła nakładem J.A. Munka w Poznaniu. [Wydania autorów klasycznych]. 1821 T.4 s.192.
213. Prospekt. [Ironiczne uwagi na temat projektowanego periodyku, mającego ukazywać się w formie tablicy oklejanej materiałami ilustracyjnymi]. 1822 T.5 s.93-95.
214. Wiadomości literackie. [Informacja o wydanej we Wrocławiu "Podróży do Turcji" Edwarda Raczyńskiego]. 1822 T.5 s.95-96.
215. Uwiadomienie literackie. [Dotyczy świeżo wydrukowanych dzieł klasyków łacińskich]. 1822 T.5 s. [96a,b].
216. Książki wydrukowane w przeszłym roku nakładem J.A. Munka w Poznaniu. [Wykaz dzieł]. 1822 T.5 s. [96b].
217. Wiadomości literackie. [Wyliczenie 12 tytułów periodyków wychodzących w Warszawie i trzynastego mającego ukazywać się od marca]. 1822 T.5 s.191-192.

Indeks nazwisk

Indeks obejmuje wszystkie nazwiska polskie i obce oraz kryptonimy wymienione w bibliografii zawartości. Za podstawę układu alfabetycznego przyjęto poprawne formy nazwisk. Inne formy nazwisk użyte w czasopiśmie podano obok w nawiasie. Liczby oznaczają numery pozycji bibliograficznych.

A.S. 180

A.St. 6

A.Z. zob. Żdzarski Augustyn

A.Ż. zob. Żdzarski Augustyn

Adamski Wojciech 157

Aelianus Claudius (Elian) 100

Albers astronom 163

Alfieri Vittorio 107

Ali Pasza Janiny (Ali Basza) 145

Ant.Krzy::: zob. Krzyżanowski Antoni

Arciszewski Krzysztof (Arciszowski) 127

B. zob. Bandtkie Jerzy Samuel

Bandtkie Jerzy Samuel /krypt./ B. 116, 144, 162, 165, 187

Baranowicz Łazarz 32, 108

Bernhardi August Ferdinand 159

Buffon Georges Louis Leclerc 177

Bukar Seweryn 41

Chłapowski Dezydery 188, 192

Ciświcki Piotr 137

Corneille Pierre (Kornel) 78

- Czajkowski Paweł 43
Diogenes z Synopy 172
Elian zob. Aelianus Claudius
F.J. 59, 62, 63, 65, 71, 95, 102
F.J..z 56
Feliński Alojzy 106
Foerster Jan Chrystian 187
Fontenelle Bernard 175
Fredro Jakub Maksymilian 131
Freter dr medycyny 194
Garve Christian (Garwe) 158
Gellert Christian Fürchtegott (Gelert) 34, 48
Godebski Cyprian 22, 23, 199
Godebski Ksawery /krypt./ X.G. 61, 68, 69, 73, 87, 93
Goethe Johann Wolfgang 83
Gorczyzewski Jan 175, 177
Guarini Giovanni 67
Gustaw książę Sudermański 133
Hamilton Anthony 79
Henryk IV książę Wrocławski 81, 112
Hilary 101
Hohenlohe Alexander 193
Horatius Flaccus Quintus (Horacjusz, Horacy) 2, 38, 85
Hume David (Jume) 157
J. 97
J. XXX 76
J.A.M. 175, 176

J.F.K. zob. Królikowski Józef Franciszek
J.L. zob. Lukaszewicz Józef
J.P. zob. Popliński Jan
J.Z. 184
J...z. 26, 35, 42
Jan Kazimierz król polski 132
Jan III Sobieski król polski 136
Jaszowski Stanisław 57, 64, 70, 72, 77, 90
Jankowski Józef Emanuel 180
Jean Paul zob. Richter Johannes Paul
Jugurta król Numidów 142
K... 39
K.Por. zob. Porawski K.
K.T. zob. Trojański Kajetan
K.Tr. zob. Trojański Kajetan
Karol VIII król Francji 151
Kassysz Jan Wilhelm /krypt./ X.K. 126, 161
Kaulfuss Jan Samuel 118
Kleist Heinrich 40
Kniaźnin Franciszek Dionizy 17
Koniecpolski Stanisław 133
Konopacki Szymon 41
Kornel Piotr zob. Corneille Pierre
Korynna 24
Kościuszko Tadeusz 41
Kosiński Amilkar 98, 124, 142, 185
Krajewski Jan 74, 137

- Krasicki Ignacy /krypt./ X.B.W. 86
Królikowski Józef Franciszek /krypt./ J.F.K. 109, 114, 122,
206, 209
Kropiński Ludwik 3, 106
Kruszyński Jan Pomian 2,30
Krzyżanowski Antoni /krypt./ Ant.Krzy::::: 78
Kurcewski Nepomucen 27, 28, 49, 50, 51, 52, 84
Larue Isidore Etienne Chevalier de 156
L. zob. Lukaszewicz Józef
Lukaszewicz Józef /krypt./ J.Ł.,L. 25, 34, 48, 74, 79, 82,
88, 92, 94, 136, 137, 138
Łuszkowska Jadwiga 131
Maciejowski Wacław Aleksander 189
Marius Gaius (Mariusz) 141, 150
Martialis Marcus Valerius (Marcjalis) 60, 71
Maximilian arcyksiążę austriacki 128
Miniewski Józef 1,15
Morawski Adam 184
Munk Juliusz Adolf 195, 207, 212, 216
Napoleon I Bonaparte 152, 153
Onymus Joseph 193
Ossoliński Jerzy 139
Ossoliński Józef Maksymilian 165
Owen John 95
P... zob. Popliński Jan albo Popliński Antoni
Parny Evariste Désiré Desforges 75, 111
Pfeffel Konrad (Pfefel) 12, 16, 45

- Pitt William 149
- Plutarchus (Plutarch) 150
- Popliński Antoni /krypt./ P., P... 24, 46, 83, 141, 168
- Popliński Jan /krypt./ J.P., P., P... . 24, 46, 83, 89, 100,
143, 168
- Porawski K. 40
- Potocki Stanisław 161
- Racine Louis (Rasyn) 30
- Raczyński Edward 214
- Radziejowski Andrzej 137
- Radziwiłł Antoni 196
- Raszewski Lambert 19
- Richter Johannes Paul /pseud./ Jean Paul 141, 168
- S. zob. Stoephasius Johann Christoph
- S.Sok. zob. Sokołowski S.
- Sallustius Crispus Caius (Salustiusz) 142
- Sannazaro Jacopo (Sannazariusz) 69
- Schiller Friedrich (Szyler) 14, 44, 107
- Simon Karol Antoni 211
- Sobieski Jakub 135
- Sokołowski S. /krypt./ S.Sok. 18, 31, 80
- Stafford Guillaume Howard? 191
- Stoephasius Johann Christoph /krypt./ S. 160, 173
- Syreński Szymon (Syreniusz) 125
- T. zob. Trojański Kajetan
- Talleyrand Perigord Charles Maurice de 190
- Thucidides (Tucydides) 143

- Traianus Marcus Ulpus 189
Trojański Kajetan /krypt./ K.T., K.Tr., T. 119, 121, 159,
162, 182
Villoteau Guillaume André 155
Virgilius Publius Maro 43
Voltaire Francis Marie Arouet (Walter) 107
Władysław IV król polski 137
Włodek Ignacy 164
Wojciech od Poznania 204
Wolicki Tomasz 182
Wraxall Nathanael William (Wrazall) 149
Wypyski (chorąży nurski) 131
Wyszomirski ks. 120
X.B.W. zob. Krasicki Ignacy
X.G. zob. Godebski Ksawery
X.K. zob. Kassyusz Jan Wilhelm
Zienkiewicz Jan Piotr 60
Zygmunt Kazimierz (syn Władysława IV) 137
Żdzarski Augustyn /krypt./ A.Z., A.Ż., A.Zdż. 4, 5, 10,
11, 12, 13, 14, 20, 29, 33, 37, 38, 44, 45, 47, 53,
54, 85, 107

Aneks 1.

Akta Naczelnego Prezydium, Sygn.X,20,vol.I, "Gesuche um Erlaubnis". Archiwum Państwowe m.Poznania i Województwa Pozn.

Posen 31. October 1820.

Einem Königl. Hochlöblichen Oberpräsidio in Posen.

J.A. Munk, Kommissionsbuchhändler Markt nr 85
bittet ergebenst um Erlaubnis zur Herausgabe
einer Polnischen Monatsschrift.

In den jetzigen Zeitpunkte wo das Streben Begriffe und Kenntnisse von mannichfaltigen Wissenschaften zu erlangen so allgemeine würde, wo Erweiterung und Ausbreitung der Lektur den denkenden Theil des Publicums so sehr vergrößerte ist diese günstige Wirkung, dass einer glückliche Resignation Unwissenheit einer Aufklärung Platz zu machen anfang, grössenteils den Journalen verdencken, die v.verschiedenen Wissenschaften des besonders Publicums unterhalten und belehren. Deutschland hat sich eine Menge zu erfreuen durch die die Nation an Bildung u.die Sprache an Reinheit gewint.

Keine Nation ist so arm an solchen Journalen als die polnische, und das Bedürfnis derselben wird so allgemein gefühlt. Da nun die polnische Sprache sich des Schutzes unseres gnädigsten Königs und Vaters zu erfreuen hat, der die Beibehaltung derselben in Schulen u.bei Gerichten gestattete, so würde wohl die Erscheinung eines Journals in polnischer Sprache nicht so ganz unwillkommen sein.

Ich wage daher ein Königl. Oberpräsident allhier ergebenst zu bitten mir die Herausgabe einer von Neujahr 1821 an, unter Redaction des Herrn v.Królikowski Prof.der Retorik hiesigen Gymnasium in polnischer Sprache geschriebenen Monatsschrift erlauben zu wollen.

Erwähnte Monatsschrift unter d.Titel Miesięcznik Poznański ist zur Unterhaltung u.Erheiterung bestimmt u.soll folgende Artikel enthalten.

- a) Original-Beiträge in Poesie und Prose.
- b) Recensionen der neuesten polnischen und der über Polen sprechenden Werke.
- c) Biografien berühmten Polen.
- d) Uebersetzungen von mehreren in fremden Sprachen geschriebenen nützlichen und interessanten Aufsätzen.
- e) Beschreibungen gelehrten Gesellschaften und nützlicher Erfindungen.
- f) Lustige Erzählungen und Anekdoten zur Angenehmen Unterhaltung.

Wiewohl gedachte Schriftgnade in politischer Gegenstände aufnehmen wird, so soll solche dennoch die Cenzur passieren und nur was diese zu Drucken erlaubt bekannt mache.

J.A.Munk.

Aneks 2.

Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego, 1822, nr 53, dodatek. "W miejsce przyobiecanego dodatku do Mrówki Poznańskiej umyśliła dotychczasowa redakcja dla dopełnienia roku 1822 wydać jeszcze sześć oddziałów pisma miesięcznego poznańskiego. Druk i format ten sam co dotąd; papier znacznie lepszy. Upraszamy o wczesne zgłoszenie się, gdyż liczba egzemplarzy w miarę potrzeby wybijaną będzie".

Gazeta W.Ks.Poznańskiego, 1822, nr 54, dodatek.

"Dogadzając życzeniom powszechnym Szanownych Abonentów Mrówki, mam honor oświadczyć niniejszym, iż pismo to innej Redakcji powierzonym zostało, która w miarę możności wszelkiego dołoży starania, by pismo w mowie będące, treścią i osnową przeznaczeniu swojemu zawsze jak najstosowniej odpowiadające, na wzięłość Szanownej Publiczności uczonej stale zasługiwać mogło. Spodziewam się oraz, iż Mrówka w ostatnich dwóch półroczach tak mało czytana -niemal prawie zaniechana- przez godnych przyjaciół literatury polskiej nie tylko znowu wskrzeszoną lecz nadto do szczytu, trwale górującego narodowości odpowiadającego, doprowadzoną zostanie".

Poznań, dn.4 lipca 1822. J.A.Munk.

Gazeta W.Ks. Poznańskiego, 1822, nr 55, dodatek.

"W nrze 54 Gazety Poznańskiej doniósł J.P.J.A.Munk, księgarz tutejszy, że pismo periodyczne poznańskie "Mrówka",

innej redakcji powierzone, ciągle wychodzić będzie. Wiadomość ta jest dla mnie nader miła i cieszę się mocno że to pismo, nad którego powstaniem i dotychczasowym utrzymaniem, usilnie pracując, tyle trudów i przykrości doznać musiałem, i nadal utrzymane zostanie. Pojąć tylko nie mogę, dlaczego J.P.Munk nie odkrył mi prosto swoich zamiarów, ale niestosownym postępowaniem ze mną wymógł na mnie ogłoszenie, iż redakcja moja ustaje. Że zaś nie można wyrozumieć z niego ani nawet uzyskać odpowiedzi co na przyszłość zamysła, obawiając się, aby pismo periodyczne w języku ojczystym wychodzące nie upadło, doniosłem w Gazecie 53, że je sam do końca roku wydawać zamyslałem. Skoro jednak J.P.J.A.Munk w oczach publiczności zaręcza dalsze tego pisma wydawanie, chętnie doniesienie moje w Gazecie Nr 53 umieszczone odwołuję; upadek pisma nie miał przypisany być może.

Tą tylko jeszcze poważę się uczynić J.P.Munkowi uwagę, iż w ogłoszeniu swoim, jako księgarz i nieznający ani języka ani literatury polskiej, mówiąc o Mrówce dotychczasowej i przyszłej, pozwolił sobie tonu mniej przyzwoitego a za nadto dyktatorskiego: bo nie do niego należało wyrokować o piśmie, którego nie rozumie. To może zniechęcić nową redakcję, a przynajmniej okazać, że J.P. J. etc.Munk zbyt wiele przywłaszczać sobie umie. Troskliwy teraz o przeznaczenie pisma, czuły na potrzebę doprowadzenia go do szczytu trwale górującego, narodowości odpowiadającego, zapomniał J.P.J.etc.Munk, że ta jego gorliwość, z szóstym oddziałem za r.z.1821 wszystkiego zaniechać chciała; za-

omniał że nie jego staranność, ale jedynie ofiara z mojej strony Mrówkę przez drugie sześć oddziałów do końca r.z. utrzymać zdołała; zapomniał o tym wszystkim i jeszcze mówi o Mrówce, jak gdyby była dziełem jego (w tym miejscu uwaga: nauka nie idzie w las, w tym miejscu sprawdza się to przysłowie. Przed rozpoczęciem Mrówki J.P.Munk nie umiał w tym tonie przemawiać). Cuique suum. Wszystko mu jednak przebaczone, jeżeli tylko dotrzyma świeżo danego przyrzeczenia i pismo to dalej wydawać będzie^m.

W Poznaniu, dnia 6 lipca 1822.

J.F.Królikowski, dotychczasowy redaktor Mrówki Poznańskiej.

Gazeta W.Ks. Poznańskiego, 1822, nr 56.

*J.P.Profesorowi Królikowskiemu nie tylko pokrzywdzenie mnie w ogłoszeniu w Nrze 55 Gazety Poznańskiej umieszczonym, gdy pospolicie za dobre złym płacą, wybaczam; ale nawet w niepamięć puszczam i pozwalam sobie jedynie tę tylko uwagę tu zrobić, że niepochlebne zdanie o wartości Mrówki było prawie jednomyślnym głosem wszystkich jej prenumeratorów. Za dowód tego może J.P.J.etc.Królikowskiemu posłużyć, że na jego nieprawne i z listem jego z dn.25 maja sprzeczne doniesienie w nrze 53 tutejszej Gazety, do tej chwili ani jeden prenumerator się nie zgłosił. Już sama szczupła liczba prenumeratorów, w ostatnim półroczu nie przenosząca 66 osób, musząca mnie do dopłaty 40 talarów od każdego nru, upoważnia mnie, chociażby bez najmniejszych literackich wiadomości, do zdania takowego. Mniemam że pismo, którego

wydawanie przez półtora roku o tak znaczną przyprawilo mnie stratę, mam słusne prawo własnym nazywać.

Zresztą oświadczam niniejszym J.P.J.etc.Królikowskiemu, że ze względu na jego stosunki familijne odtąd na żadne jego wycieczki odpowiadać nie będę, dla oszczędzenia mu kosztów druku na jego wzajemne odpisy i że z tego samego względu wstrzymuję się z poszukiwaniem w drodze prawa należącej mi się od niego, po odtrąceniu honorarium, sumy 611 zł. 26 gr. pol."

J.A.Munk księgarz

Gazeta W.Ks.Poznańskiego, 1822, nr 57.

"Szukającemu sławy polemicznej J.P.księgarzowi tutejszemu J.A.Munkowi, raz jeszcze drugi a to ostatni, czynię ten zaszczyt, iż mu na jego nieprzyzwoite względem mnie pisma po gazetach ogłaszane, publicznie odpowiadam. Nie wiem co J.P.J.A.Munk nazywa pokrzywdzeniem siebie przeze mnie, które mi w nrze 56 Gazety Poznańskiej łaskawie wybacza; ani pojąć mogę, jakie mi wymawia dobro i jaką niewdzięczność tak wspaniałomyślnie w niepamięć puszcza. Jest to zapewne w dowcipnej głowie wynaleziony powód popisywania się swoją wielkodusznością; do tego powinien był inną sobie obrać drogę. Co się tyczy wartości Mrówki, nigdy J.P.Munk nie był tym punktem środkowym, o który się głosy literackie wszystkich prenumeratorów obijają, donoszenie zatem o nich nie do niego należało.

Jak najuniżeniej dziękuję J.P.J.A.Munkowi za jego ła-

skawie ogłoszone względy na moje stosunki familijne, ale go od nich zupełnie uwalniam i nie tylko żadnej zwłoki z jego strony w poszukiwaniu w drodze prawa należącej mu (jak mówi) ode mnie należytości nie przyjmuję, ale nawet domagać się tego mam prawa, aby rzecz jak najrychlej wniósł do sądu i równie jak teraz urojony swój zarzut, potem cały ciąg sprawy i wyrok sądowy przez pisma publiczne ogłosił. Pozywać zdaje mi się, wolno zawsze i każdego, słusznie czy niesłusznie, bo dopiero sąd o rzeczy stanowi; ale ogłaszać kogo przez gazety dłużnikiem swoim, nie uzyskawszy wprzód na to wyroku sądowego, jest potwarz, obraza i pokrzywdzenie, za które mi J.P.J.A.Munk w sądzie kryminalnym odpowie.

Na koniec gdy z ogłoszenia w nrze 56 Gazety nie widać wcale, ażeby J.P.J.A.Munka dalsze wychodzenie pisma obehodzić miało, oświadczam, iż mając na to pozwolenie od Rządu, dla dobra literatury polskiej, bez względu na wszystkie dalsze uwagi J.P.J.A.Munka, pismo miesięczne wydawać będę."

W Poznaniu, dnia 15 lipca 1822.

J.F.Królikowski

Aneks 3.

Akta Prezydium Naczelnego, X, 9, vol. I. "Einsendung der Verzeichnisse von den censierten Schriften", 1819-1823.

Fragmenty sprawozdań cenzora, dotyczące skreśleń w "Mrówce Poznańskiej"

4 Mai 1821

"Zabawka Momusa oder Belustigung des Momus war das Stich überschrieben, worin ich mehrere Stellen, welche der Würde und Heiligkeit der Religion Eintrag thun, einzelne Religionsparteien beleidigen und die Sittigkeit verunglimpfen konnten, geteilt habe".

8 Juni 1821.

"...mit Ausschluss einer historischen Darstellung in der mancher unzulässige Abschnitt weggestrichen werden musste..."

5 Juli 1821.

"Mehrere für die Posener Monatsschrift (Mrówka) bestimmte Aufsätze censiert und einige von denen... aber ihrer politischen Tendenz wegen nicht [mit Imprimatur] versehen worden sind".

5 August 1821.

"... Zweien von jenen, eine Elegie und eine historische Darstellung unter dem Titel: "Précis de ce qu'il s'est passé à l'Armée Austro-saxonne etc. en 1812" konnte das Imprimatur unter keinen Bedingungen, den übrigen aber unbedenklich erteilt werden".

8 September 1821.

"...und bemerke dabei ehrerbietigst, dass in den Aufsätzen

zu /Mrówka/ manches weggestrichen und geändert.../ist/".

8 October 1821.

"...einem Gedichte betitelt: Legionista, eine Elegie, die Erlaubnis zum Drucke gänzlich und eine Recension teilweise versagt..."

2 November 1821.

"...dass in einer historischen Abhandlung mehrere Stellen, als den allgemeinen Grundsätzen und Begriffen der Religion zuwider und ein längeres Gedicht unter dem Titel: Elegia eines unglücklichen, wegen der zu patriotischen Tendenz, ganz weggestrichen".

4 Dezember 1821.

"...und mit Ausschluss eines, auf deutsche Sitte und Gewohnheit scheltenden kritischen Briefes, sämtliche mit dem Imprimatur... versehen worden sind".

4 Januar 1822.

"...ist einem Aufsätze "Über die Juden" worin der anonyme Verfasser sich im ganzen zu hart und rücksichtslos über den Charakter... der mosaischen Bekenner geäußert hatte, das Imprimatur versagt worden".

3 Februar 1822.

"...Einem anonymen Aufsätze über die Organisation der Landschulen unter dem Titel: "Schriftlicher Besuch", erste Unterredung, die Erlaubnis zum Drucke unbedingt verweigert werden musste, weil er fast überall ...Verunglimpfungen gegen Fürsten, Adel und besonders Geistlichkeit katholischen Bekenntnis enthielt. In den übrigen Aufsätzen sind

nur hin und wieder ungeeignete Stellen weggestrichen worden".

[W miesiącach między lutym a czerwcem nie ma w aktach żądanych sprawozdań cenzora]

3 Juli 1822.

"Bis auf eine Fabel eines Anonymi welche durch ihre epigramatische Pointe bitter Satyre über das Ganze verbreitete, und in jeder Zeile grosse Verunglimpfungen gegen Hohe Personen eines benachbarten Staates enthielt, konnte alle das Imprimatur... erteilt werden."

5. November 1822.

"...einem zur...Monatsschrift als Fortsetzung der Mrówka bestimmten Aufsätzen: «Über Milderung» des Prof. Steruga, weil er überall Unziemlichkeiten enthielt, das Imprimatur nicht erteilt werden konnte".

Ważniejsze źródła i literatura
dotyczące "Mrówki Poznańskiej"

1. Akta Naczelnego Prezydium, X, nr 20, vol. I. Archiwum Państwowe w Poznaniu.
2. Akta Naczelnego Prezydium, X, nr 9, vol. I. Archiwum Państwowe w Poznaniu.
3. Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Poznań 1822.
4. Pszczołka Krakowska. Kraków 1821, tom IV.
5. Emil Kierski: Czasopisma polskie w Poznańskim od ich początku. Przegląd Wielkopolski. Poznań 1867.

6. Kazimierz Jarochowski: Literatura poznańska w pierwszej połowie bieżącego stulecia. Poznań 1880.
7. Stanisław Karwowski: Czasopisma Wielkopolskie. Część pierwsza 1796-1859. Poznań 1908.
8. Manfred Laubert: Studien zur Geschichte der Provinz Posen in der ersten Hälfte des Neunzehnten Jahrhunderts. Posen 1908.
9. Janusz Powidzki: Mrówka Poznańska. Z cyklu "To i owo o poznańskich czasopismach z pierwszej ćwierci XIX w." Kurier Poznański 1936. Nr 388, 412. Dział kultury i sztuki.
10. Stanisława Grönau: Monografia Mrówki Poznańskiej. Praca magisterska przygotowana w Seminarium Historii Literatury U.P. Poznań 1951, maszynopis.
11. Marcei Motty: Przechadzki po mieście. T.I,II. Warszawa 1957.